

Ladislav Klíma podruhé v Aréně

Rok něčím tragikomický v Komorní scéně Aréna pomalu končí. Pomyslně jej uzavře premiéra **Lidské tragikomedie** českého spisovatele a filozofa **Ladislava Klímy**.

Klíma hru napsal na sklonku svého života a lze ji považovat za jakési shrnutí jeho myšlenek, životních postojů a filozofického ubírání. To vše ale v Lidské tragikomedii činí nesmírně zábavnou formou a dílo je tak prodchnuto ironií, sarkasmem a černým humorem.

Hlavními hrdiny je pět spolužáků z gymnázia, kteří v prvním dějství hry právě složili maturitu a scházejí se v místní hospodě. Sdělují si navzájem své velkolepé plány pro další život a slíbí si, že se na stejném místě znovu sejdou za dvacet let. To se sice stane, ovšem máloco z toho, co si mladíci vytýčili pro svůj budoucí život, skutečně došlo naplnění. Klíma prezentuje uboze legrační existence, alkoholismus, obelhávání sebe sama, poukazujíc tak na marnost a nesmyslnost lidského konání, aby ve třetím dějství, kdy se dotyční sejdou ještě jednou, tentokrát po pětatřiceti letech, bez milosti ukázal, jak lehko lze život promarnit. Rozpor mezi ideály, se kterými člověk vstupuje do života, a jejich tristní realizací, kterou ovlivnily skutečné životní události, míří až ke krajním úvahám o smyslu lidského života

Klíma v Lidské tragikomedii prakticky prezentuje základní principy své filozofie mj. i díky mísení reálného a nadreálného, přičemž některé z postav nesou autobiografické prvky. Setkáváme se tak s literátem a alkoholikem i člověkem-bohem, jenž byl Klímovým ideálem.

Inscenaci Lidské tragikomedie nazkoušel umělecký šéf souboru **Ivan Krejčí**. Zajímavostí je, že právě tento text byl kdysi jeho první prací v Komorní scéně Aréna. Vrátil se k němu po třinácti letech:

„V původní Aréně to byla inscenace, kterou jsem měl moc rád a přiznám, že mě i napadalo, že bych se k ní někdy vrátil. Z toho je dobře vidět, že cesty osudu jsou nevyzpytatelné. ... Klímu vnímám jako někoho, jehož díla se hluboce dotýkají života a tvorby, někoho, kdo dokázal věci pojmenovat. Klíma mluví o maximách v alkoholovém deliriu a je to nádhera. Zde nejde o teorie, ale o dennodenní praxi, jak se vysmeknout z malých poměrů. A právě ten radikalismus a schopnost podívat se na svět tvrdě a nemilosrdně, je mi strašně sympatický, protože v Čechách to není úplně obvyklý postoj. Víc Klímy by to chtělo.“

Rovněž obsazení některých postav zůstalo stejné jako před lety, takže postavu Shoře hraje opět Michal Čapka, jeho ženu Brigitu Tereza Cisovská (tehdy ještě Maňáková) a postavu Aloise Kantorky znovu Marek Cisovský.

„Tehdy dvě zásadní postavy hráli nejstarší členové souboru, Dušan Škubal a Vlád'a Georgiev, přičemž Dušan už na nás dnes kouká skutečně odjinud... A dnes Pulce a Odjinuda hrají nejmladší kolegové Šimon Krupa a Štěpán Kozub,“ vzpomíná Marek Cisovský.

Lidská tragikomedie pracuje s časovým posunem, díky němuž diváci mohou sledovat zásadní proměny jednotlivých postav. Životním vývojem prošli i ti, kteří se na Lidské tragikomedii podíleli již před lety, tehdy ještě v původním sídle divadla na Masarykově náměstí.

„Vybavují se mi některé obrazy z tehdejší inscenace, ale moc si to nepamatuji, protože tehdy jsem ještě pil. Tehdy jsem šel spíš po povrchu, spoustu věcí jsem totiž nechápal. Teď cítím, že bych se mohl dostat i jinam, než jen k řešení formy té role. ... Změnily se mi životní hodnoty, ale to všechno souvisí s tím mým (ne)pitím. Tehdy to byly pomíjivé věci včetně třeba slávy, dnes je pro mě nejvíc rodina a děti. Divadlo je až za nimi. Dnes se snažím věci nepodělat, protože už jsem toho kdysi podělal dost. Včetně toho, že už jsem tady nemusel být...“ srovnává Marek Cisovský.

Ladislav Klíma nabízí ústy postav Lidské tragikomedie nejen filozofické zamyšlení, ale také drsný a sarkastický náhled i nadhled nad lidskou existencí a mnohdy zcela marným člověčím konáním.

„Je to především úžasná zábava a velkolepý oblouk, kdy vidíme celý jeden lidský životní běh. Mladické bláznění v prvním dějství, gogolovské druhé dějství se vším tím klaněním se modlám a s nenaplněnými sny, až po tragigroteskní dějství stárí. Klíma nedává laciné naděje, ví, že život je krutý, a že často končíme v bolestech a sami,“ shrnuje Ivan Krejčí.

Inscenaci Lidské tragikomedie připravil tradiční tým režiséra Ivana Krejčího, tedy scénograf Milan David, výtvarnice kostýmů Marta Roszkopfová a dramaturg Tomáš Vůjtek. Autorem hudby je tentokrát Ondřej Švandrlík.

Premiéra se odehraje v sobotu 18. června 2016 v 18:30 hodin.

Alice Taussiková, PR KSA

Osoby a obsazení:

Odjinud	Štěpán Kozub
Jaroslav Pulec	Šimon Krupa
Alois Kantorka	Marek Cisovský
Vladimír Shoř	Michal Čapka
Emil Obnos	Josef Kaluža
Jan Hubácius, hospodský	Petr Panzenberger
Václav Hubácius, jeho syn	Petr Panzenberger

Beránková, teta Pulcova Alena Sasínová-Polarczyk

Brigita, žena Shořova Tereza Cisovská

Doubravka, dcera Kantorky Pavla Dostálová

Dva důstojníci, Dva strážníci,

Neznámý muž Martin Huser j.h., Michael Kolář j.h.